

Polja

časopis za kulturu, umetnost i društvena p...
 novi sad — godina XXXVII
 cena 100 dinara
 oktobar — novembar '91. broj 392-393

BIĆA BUDUĆNOSTI

Bećir Vuković

Dželati su dugoveki,
 imaju šuplje kosti —
 ne sanjaju

starost provode u ravnicama
 u malim malim kućama
 pored reke gde vreme teče,
 i guta

dva puta u životu uče
 da voze bicikl

jednom kao matori momci — devci
 sa naočarima uraslim u nos
 rođeni u kanjonima oštrog profila
 ptičjeg

lakše rasecaju vazduh
 odmah se uspostavlja jalovo telo

onda po ceo dan voze u krug
 oko stabla
 vijugaju
 vrzmaju se
 šaraju između šetača
 sveštenika
 kolica punih beba jutrom
 između podsmeha devojčica
 pored bazena gde se u hladovini
 ribe okupljaju
 predveče opuštaju se vozeći
 pravolinijski
 cestama između javorovih stabala
 pored kasarni
 usamljeni

(tek tada se čuje onaj
 hladan metalni ton —
 rezonanca šupljih cevi)

— — —
 Drugi put opet
 iz podruma vade
 izvode
 pripitomljavaju
 farbaju
 montiraju
 isto — staro gvožđe

OSTVARENJE FILOZOFIJE U SVETU NASILJA

Erik Vejł

JEDINSTVO FILOSOFSKIH PROBLEMA

Poznato je da se filozofija, otkad se ljudi njom bave, hranila supstancijom ovakvih razmišljanja. Takođe je poznato koliki je ogroman rad obavila da bi razradila i objasnila svoj diskurs. Jer, budući filozofija i znajući da ne postoji diskurs o mudrosti, već samo uvođenje u mudrost, razaranje negativnosti samom negativnošću, poziv na preobraćenje, napuštanje jezika uz pomoć jezika, ona je uvek bila primorana da se okreće ka diskursu — diskursu koji je prevashodno ironičan, čak i onda kad čini sve da ne izgleda ironičan; jer nije on važan, i njemu je to poznato, a takođe mu je poznato da ono što mu je važno on nije u stanju da kaže i da bi ga krivotvorio i izneverio kad bi pokušao da ga kaže umesto da samo ukaze na to govoreći o suprotnim stvarima i ponašajući se kao da to suprotno uzima za ozbiljno da bi obelodanio nedovoljnost i besmislenost tog suprotnog i da bi naveo čoveka na put koji vodi razumu, prisustvu, zadovoljnosti. Nijedan filozofski sistem (osim ako nećemo da prihvatimo kao filozofski sistem doktrinarna tela koja sama po sebi jedino imaju nameru da formulišu pravila rruke i da organizuju preobražavajuću delatnost čoveka u prirodi), nijedan sistem ne predstavlja izuzetak, a svi jedino teže zadovoljnosti.

Moguće je, čak je krajnje verovatno da su sami filozofi ponekad zaboravljali šta je u pitanju u njihovom poduhvatu i da su prosto nastavljali da razmatraju probleme diskursa koji su se postavili njihovim prethodnicima, svesnijim od njih, kao prosta »tehnička« pitanja, ili da su pokušavali da »revolucionišu« tradiciju, ne shvatajući da se samo vraćaju na izvorište. To nije od velikog značaja, a takođe nije od velikog značaja ni to što su filozofi sami sebi često protivrećili: njihove borbe, po istovetnosti uloga i cilja, po činjenici (i svesti) da se njihove nesuglasice jedino odnose na sredstva, a ne na svrhu (cilj), ne pobijaju, već potvrđuju ono što smo rekli. Zadovoljnost i nezadovoljnost, razum i animalnost, biće (prisustvo) i nebiće (nastajanje), sloboda i datost — svekolika filozofija se obrće oko ovih polova; privremeno zakupljena jednim parom više nego drugim, ali primorana da sledi jedinstvo lančane povezanosti, svaka će na kraju, ako neće da se odrekne rešenja svog glavnog problema, razrešiti i sve ostale probleme.

